

Наставно– уметничко– научном већу
Факултета музичке уметности
у Београду
и
Сенату Универзитета уметности у Београду

Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

Слободана Миливојевића

**УТИЦАЈ ЛАТИНО-АМЕРИЧКИХ ПОПУЛАРНИХ МУЗИЧКИХ ЖАНРОВА
НА ФОРМИРАЊЕ ЛИЧНОГ ИНТЕРПРЕТАТИВНОГ ПРИСТУПА
ГИТАРСКОМ ОПУСУ КОМПОЗИТОРА 20. ВЕКА**

(М.Понсеа, А. Бариоса, Х.В.Лобоса, А. Лаура, А.Пијацоле, Ј. Браувера)

Комисија, именована на седници Наставно–уметничко–научног већа
Факултета музичке уметности у Београду, дана 1.06.2015. године, у саставу:

мр Срђан Тошић, редовни професор - ментор

мр Вера Огризовић, редовни професор

мр Љиљана Несторовска, редовни професор

др ум. Дарко Карајић, доцент,

мр Срђан Хофман, редовни професор у пензији

на основу детаљног увида у писани део докторског уметничког пројекта, биографију кандидата, као и у концертно извођење, одржано 30.06. 2015. године у Великој сали СКЦ, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Биографски подаци

Слободан Миливојевић рођен је 1980. године у Книну где је завршио нижу музичку школу. Средњу музичку школу "Јован Бандур" завршава у Панчеву у класи проф. Живана Кузмановића.

Студије гитаре уписује на Факултету музичке уметности у Београду 1999. године, а дипломира са највишом оценом 2004. године у класи проф. Срђана Тошића. После основних студија добија стипендију од Индијана Универзитета у Блумингтону (САД), где завршава постдипломске студије и стиче престижну Артист диплому радећи са проф. Ернестом Битетијем репертоар за гитару из периода деветнаестог и двадесетог века, док је интерпретацију репертоара из ренесансе и барока, као и транскрипције дела Џ. Дауленда, Р. Визеа, С. Л. Вајса и Ј. С. Баха за гитару учио код Најцела Норта, једног од најистакнутијих лаутиста данашњице.

За време студија усавршавао се на мајсторским курсевима код Д. Богдановића, К. Коциолиса, А. Дезидерија, Х. Смита, Т. Хопштока...

Победник је десетог Латино-америчког такмичења одржаног у Блумингтону (САД, 2007.); ово такмичење је мултиинструментално и одвија се у три етапе, а додељује се само једна прва награда. Слободан Миливојевић је такође победник и такмичења "Индијанаполис музикале" одржанаог у Индијанаполису (САД, 2007.).

Његов репертоар обухвата велики број дела у распону од ренесансе до музике двадесетог века.

Уметничка активност Слободана Миливојевића обухвата низ солистичких реситала и концерата широм Србије (Београд, Нови Сад, Крагујевац, Пожаревац, Зрењанин, Сремска Митровица, Панчево), Републике Српске (Бања Лука, Бијељина) као и у иностранству. У САД, као део прве награде освојене на Латино-америчком такмичењу одржава низ солистичких концерата (Сан Антонио, Лос Анђелес, Индијанаполис, Блумингтон, Френклин). Врло запажаен концерт имао је у Норвешкој 2010. године у оквиру летњег фестивала камерне музике у Ставангеру, где је са флаутискињом Сашком Цвијановић извео композиције Хендла, Шуберта, Пијацоле... У дуету са виолинсткињом Соњом Калајић имао је концерте широм Србије свирајући репертоар за гитару и виолину сачињен од дела Телемана,

Паганинија, Пијацоле..., а тренутно свира у гитарском триу Амикус са гитаристима М.Јањићем и О.Грчаком. За непуне три године са триом Амикус има запажене концерте широм Србије, а тај трио учествује на најзначајнијим фестивалима гитаре у земљи и региону, где поред уобичајног репертуара за три гитаре свира транскрипције оркестарских дела, као и партитуре за друге саставе Ј.С.Баха, В.А.Моцарта, Ж.Бизеа.

Упоредо са извођачком делатношћу Слободан Миливојевић се успешно бави и педагошким радом. Од 2005. до 2008. године предавао је гитару као асистент на Индијана Универзитету у Блумингтону, од 2006. до 2008. године ради и као хонорарни проесор на Френклин колеџу у Индијанаполису. Тренутно је професор гитаре у музичкој школи “Јосип Славенски” у Београду, где за непуних пет година рада његови ђаци освајају двадесет углавном првих и других награда на такмичењима у земљи и иностранству, а неки од њих настављају своје школовање на ФМУ у Београду, као студенти гитаре.

Био је члан жирија на Фестивалу музичких и балетских школа Србије, као и такмичењу гитаре Млади виртуоз у Београду, а на гитарским фестивалима: Гитар опен фестивалу у Суботици, Војвођанском фестивалу класичне гитаре у Новом Саду и Летњем гитар арт фестивалу у Херцегом Новом учествује као извођач, члан жирија и предавач.

Члан је Југословенске асоцијације класичних гитариста.

НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ЈАВНИ НАСТУПИ У ПОСЛЕДЊИХ ПЕТ ГОДИНА:

2015. ГОДИНА

NORTH CITY ФЕСТИВАЛ, КОСОВСКА МИТРОВИЦА /солистички концерт/

КОНЦЕРТ У СЕНТИ /Градска сала/

ВОЈВОЂАНСКИ ФЕСТИВАЛ КЛАСИЧНЕ ГИТАРЕ /солистички концерт/

2013. ГОДИНА

ВОЈВОЂАНСКИ ФЕСТИВАЛ КЛАСИЧНЕ ГИТАРЕ / Трио Амикус/ Студио М

2012. ГОДИНА

КОНЦЕРТ У НЕГОТИНУ / Трио Амикус/ културни центар

ГИТАР ФЕСТ БАЊА ЛУКА / Трио Амикус/ Нараодно позориште Приједор

ЛЕТЊИ ГИТАР АРТ ФЕСТ ХЕРЦЕГ НОВИ / Трио Амикус/ Трг од музике

СТРИНГ ФЕСТ СРЕМСКА МИТРОВИЦА / Трио Амикус/ Музеј Срема

ГИТАР ОПЕН ФЕСТИВАЛ СУБОТИЦА / Трио Амикус/ Позориште младих

КОНЦЕРТ У КЊАЖЕВЦУ / Трио Амикус/ Сала музичке школе

ГИТАР АРТ ФЕСТИВАЛ БЕОГРАД / Трио Амикус/ Коларчева задужбина

КОНЦЕРТ У ПИРОТУ / Трио Амикус/ Културни центар

2011. ГОДИНА

КОНЦЕРТ У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ / соло гитара/ музеј Срема

КОНЦЕРТ И ПАНЧЕВУ / соло гитара/ Културни центар

КОНЦЕРТ У БЕОГРАДУ / дуо гитара-виолина са Соњом Калајић/ Пароброд

установа културе Стари град

КОНЦЕРТ У БЕОГРАДУ / дуо гитара-виолина са Соњом Калајић/ Коларчева

задужбина

2010. ГОДИНА

КОНЦЕРТ У БЕОГРАДУ /Трио амикус/ Велика сцена Мадленијанума, свачани
КОНЦЕРТ У СТАВАНГЕРУ НОРВЕШКА / дуо гитара-флаута са Сашком
Цвијановић/ Сала Ставангерске филхармоније, летњи фестивал камерне музике.
КОНЦЕРТИ У ПОЖЕГИ, ЗРЕЊАНИНУ, ВРШЦУ, ЧАЧКУ, ОБРЕНОВЦУ,
ПАНЧЕВУ, ПИРОТУ,УБУ, ПАРАЋИНУ, МЛАДЕНОВЦУ, ШАПЦУ, РУМИ,
НОВОМ БЕЧЕЈУ / у оквиру два гитара-виолина са Соњом Калајић/

2009. ГОДИНА

КОНЦЕРТ У БИЈЕЉИНИ , РЕПУБЛИКА СРПСКА / соло гитара/ сала културног
центра, фестивал музике

2008. ГОДИНА

КОНЦЕРТ У БЕОГРАДУ /соло гитара/ Коларчева задужбина, вече класичне гитаре
на Коларцу.

КОНЦЕРТ У БЛУМИНГТОНУ, САД /соло гитара/ Ауер хол

КОНЦЕРТ У ФРЕНКЛИНУ , САД /соло гитара/ сала универзитета

КОНЦЕРТ У ЛОС АНЂЕЛЕСУ, САД /соло гитара/ конзулат Шпаније

КОНЦЕРТ У САН АНТОНИЈУ , САД / соло гитара/ сала шпанског културног
центра

КОНЦЕРТ У ИНДИЈАНАПОЛИСУ,САД /соло гитара/ сала универзитета

Анализа и оцена писаног дела докторског уметничког пројекта

Писани део докторског уметничког пројекта Слободана Миливојевића врло је обиман (рад има 119 страна) али и врло прегледан и добро структуриран. Сам рад састоји се из три велике целине: у првом делу (**Латиноамерички популарни музички жанрови и композитори који су писали под њиховим утицајем**) аутор се осврће на историјски контекст настанка појединих композиција али и на утицаје (претежно друштвено-историјске) који су значајно утицали на формирање и/или развој појединих латиноамеричких музичких жанрова. У овом делу рада упознајемо се са композиторима чија ће дела бити изведена у концертном делу презентације овог пројекта (Х. Вила Лобос, М. Понсе, Л. Браувер, А. Пијацола) , али и са још неким, попут А. Бариоса и А. Лаура, које аутор сматра незаобилазним у креирању особености латиноамеричке уметничке музике за класичну гитару у 20. веку. У овом делу рада аутор се, осим композиторима, детаљно бави и са два жанра која сматра најпознатијим и најраширенијим : бразилским шором (*choro*) и аргентинским тангом. Поред танга и шора, аутор представља и ритмове (*синкиљо, тресиљо, лунду, гуагуанко, колумбија, галона*) који су директно утицали на формирање ритмичких основа жанрова који су предмет овог рада (пре свих шора и танга, али и осталих популарних латиноамеричких игара као што су *замба, куека, махихе, хоропо, венецуелански валцер* и др.), као и неке мелодијске обрасце - народне напеве настале под религиозним или световним утицајем (који су врло

препознатљиви у делима Понсеа а препознају се као део традиције и у мелодици танга).

Други, централни део рада (**Интерпретативни приступ делима насталим под утицајем латиноамеричких популарних музичких жанрова**) је најобимнији. У овом делу рада Слободан Миливојевић објашњава мотиве и идеје који су га водили приликом креирања интерпретација за концертни део пројекта, и врло конкретно описује саме интерпретације. Лични интерпретативни приступ аутора базиран је, с једне стране, на ритмичко-хармонско-мелодијској анализи композиција, док је с друге стране условљен особеностима ауторовог гитарског тона, конкретним техничким поступцима којима аутор барата а који не нарушавају стилско и структурално јединство композиције, темперамента, као и представе о звучању ове врсте гитарске музике стечене великим делом у раду са музичарима латиноамеричког поднебља. Аутор се у овом делу рада с пуним правом заинтересовао и за одређене партитуре, нашавши у неким случајевима, по сопственом мишљењу, разлике између манускрипта и штампаног издања које могу да у великој мери измене сам карактер целог става, или, у већем броју случајева, неког његовог дела. Аутор се такође занима за изражајна средства (артикулација, боја, динамика, темпо), уочавајући разлике у њиховом третману код аутора који су гитаристи (Вила Лобос, Браувер), у односу на оне који су приликом компоновања имали "помоћ" гитариста (случај Понсеа и Сеговије) и оних које су готове партитуре давали гитаристима на "обраду" (А. Пијацола). Као посебан проблем који још разматра у овом делу рада, Слободан Миливојевић помиње потрагу за популарним жанровима када они нису у први мах уочљиви, нпр. у музици Понсеа и Браувера.

У последњем делу писаног дела докторског уметничког пројекта Слободана Миливојевића (**Закључак**) сагледавају се изнети аргументи, сумирају резултати и одређују смернице за даља истраживања.

Саставни део рада, осим поменутих делова, чине још и изјава захвалности, апстракт, садржај као и списак илустрација и нотних примера и врло обиман и разноврстан попис коришћене литературе.

Оцена остварених резултата

Латиноамеричка музика чини велики и важан део репертоара за класичну гитару. Захваљујући својој изразитој ритмичности и мелодиозности, јединственом темпераменту насталом мешањем разних утицаја (чији су извори често веома удаљени, као што су нпр. религијске песме и цез!), као и њеној пријемчивости за саврамени поп израз (нпр. у цезу, па тзв. латино музици) латиноамеричка музика веома је популарна и радо слушана у целом свету. Проблем, међутим, настаје кад

класична музика латинске Америке, можда најчешће озвучена баш звуком класичне гитаре почне да бива притиснута стереотипима популарне (тзв. "латино") музике. Један од главних циљева докторског уметничког пројекта Слободана Миливојевића био је да открије праве, дубоке корене латиноамеричких популарних жанрова и да нам представи који су то подстицаји били од пресудне важности за њихову генезу, прво на "родном" тлу, дакле у самој Латинској Америци, па затим и у целом свету.

Рад под називом **"Утицај латино америчких популарних жанрова на формирање личног интерпретативног приступа гитарском опусу композитора 20. века** (М.Понсеа, А. Бариоса, Х.В.Лобоса, А. Лаура, А.Пијацоле, Л. Браувера)", Слободана Миливојевића приближио нам је, објаснио, и са разних страна осветлио тематику настанка и извођења латиноамеричке музике за гитару, пружајући нам прилику да је захваљујући томе боље и потпуније упознамо, и да његово истраживање применимо у изградњи сопственог односа према латиноамеричкој музици.

Аутор је у свом раду успео да јасно и прегледно открије прво ритмичке основе, а потом и мелодику (већ поменуте песме световног или религијског садржаја крајње различитих карактера) на којима ће се временом, и под различитим утицајима оформити жанрови које данас недвосмислено препознајемо као латиноамеричке. У неким жанровима доминантни су афрички утицаји, у неким европска традиција (валцери, полке, модике, гавоте итд.). Аутор је такође приказао нераскидиву повезаност музике са друштвеним покретима (ослобођење од ропства, формирање грађанског слоја, прилив имиграната), као и утицај тих превирања на музику латинске Америке 19. и 20. века.

Са друге стране, истражујући личности композитора чије ће композиције бити изведене или оних које је сматрао незаобилазним за овакву тематику, Миливојевић је открио низ занимљивих биографских података, од којих неки нису општепознати, а који су умногоме одредили развојни пут самих композитора, и самим тим карактер њихове музике. Познавање оваквих чињеница јасније осветљава сам чин настанка дела и пружа могућности за његово исправније и свеобухватније разумевање.

Радећи предано на обимној литератури, Слободан Миливојевић успео је да пронађе интерпретативне претпоставке које ће му омогућити да сваком делу концертног програма приступи различито, уз пуно познавање чињеница о самом настанку и природи дела.

Критички осврт

Радећи на писаном делу докторског уметничког пројекта "**Утицај латино америчких популарних жанрова на формирање личног интерпретативног приступа гитарском опусу композитора 20. века** (М.Понсеа, А. Бариоса, Х.В.Лобоса, А. Лаура, А.Пијацоле, Л. Браувера)", кандидат Слободан Миливојевић показао је способност компаративног и аналитичког приступа истраживању сложене теме. Ослањајући се на обимну литературу и велики број репрезентативних снимака, користећи своја претходна знања, као и консултације са ауторитетима за ову област (проф. Ернесто Битети, Роберто Дуарте) Миливојевић је дао аутентично тумачење теме избегавајући стереотипе везане за музику латинске Америке (нарочито за Бразил и Аргентину), који често проистичу из свеprisутности и планетарне популарности ове музике у медијима. Начин излагања је јасан и разумљив, а рад обилује документованим чињеницама. Детаљно су образложени и музички жанрови који су предмет рада, као и њихов утицај на формирање личног интерпретативног стила кандидата, па Комисија констатује да је кандидат Слободан Миливојевић у потпуности оправдао избор теме свог докторског уметничког пројекта.

Јавно извођење докторског уметничког пројекта

Концерт (као део докторског уметничког пројекта "**Утицај латино америчких популарних жанрова на формирање личног интерпретативног приступа гитарском опусу композитора 20. века** (М.Понсеа, А. Бариоса, Х.В.Лобоса, А. Лаура, А.Пијацоле, Л. Браувера)"), одржан је 30. 06. 2015. године, у Сали београдског Студентског културног центра, у 20 часова.

Изведен је следећи програм

Хеитор Вила-Лобос Бразилска народна свита (*Suite populaire bresilienne*)

Мазурка-Шоро (*Mazurka-Choro*)

Скотиш-Шоро (*Scottish-Choro*)

Валс-Шоро (*Valsa-Choro*)

Гавота-Шоро (*Gavota-Choro*)

Шорињо (*Chorinho*)

Мануел Марија Понсе Соната Мексикана (*Sonata I, Mexicana*)

Allegro moderato

Andantino affettuoso

Allegretto, tempo di serenata

Allegretto un poco vivace

Лео Броувер

Црни Декамерон (*El Decameron Negro*)

Ратникова харфа
Бег љубавника кроз Долину одјека
Балада заљубљене девојке

Астор Пијацола

Пет комада за гитару (*Cinco Piezas para guitarra*)

Камперо (*Campero*)
Романтико (*Romantico*)
Аксентуадо (*Acentuado*)
Тристон (*Triston*)
Компадре (*Compadre*)

Слободан Миливојевић започео је концертни део свог докторског уметничког пројекта изводећи прва два става Бразилске народне свите Х. Вила-Лобоса, Мазурку-Шоро и Скотиш-Шоро. На самом почетку било је јасно да кандидат жели да одвоји делове композиција инспирисане европским наслеђем (мазурком и полком) од делова ("шоро" делови) који су претежно инспирисани бразилским урбаним фолклором. Миливојевић се држао пулсације и темпа карактеристичних за наведене две европске форме, док су шоро делови били изведени агогички слободније, уз покушај да се дочара емотивност ове врсте музике. Овакав приступ, тј. спознаја да су ова два става заправо фузија европске и бразилске музике дао је врло уверљиву, по карактеру разноврсну и полетну интерпретацију.

Концерт је настављен Понсеовом четвороставачном сонатом Мексиканом. Ако се у прве две нумере могло пратити прожимање две врсте традиције, европске и бразилске, Мексикана је донела потпуно нов звук, базиран на раскошној мелодици народних мексичких песама. Миливојевић је у првом ставу успешно комбиновао разиграну мелодију са хармонијом која повремено има изразито импресионистички призив, слободно се крећући кроз теме и развојни део, повремено виртуозно и уз богат звук гитарских арпеђа, смењујући расположења, која у овом ставу готово нигде не губе ведрину. Ако први став одише ведрином и оптимизмом, други је у Миливојевићевом тумачењу био супротност: дубоко замишљен и тонски затамњен, уз повремене узбудљиве покрете темпа (у необичном 5/8 такту!) изграђене на дугој хроматској узлазној линији, и уз врло густу импресионистичку хармонију оправдао је свој поднаслов "Сан дрвета које не жели да остари". Трећи став био је одсвиран као занесена серенада која се завршава у ковитлацу славља док је последњи, четврти, насловљен као "Песме и игре Астека" имао, иако је технички најзахтевнији, и довољно виртуозне разиграности и довољно певности да заокружи изузетно упечатљиво извођење ове сонате.

После Сонате Мексикане, која по својим стилским карактеристикама тежи импресионизму (уз повремене позноромантичарске излете), Слободан Миливојевић извео је три баладе из Црног Декамерона савременог кубанског гитаристе и композитора Леа Браувера. Црни Декамерон означава Брауверов прекид са авангардом, и повратак традиционалнијем стилу, базираном на афро-кубанској музичкој традицији. Имајући у виду наведено, Миливојевић је покушао да у интерпретацији Брауверове музике (која иначе има програмски садржај) рашири до крајности динамички опсег гитаре, да до краја заостри артикулацију и ритмизацију, као и тембровске промене. Прва балада, Ратникова харфа, изведена је маштовито и упечатљиво; сталне промене разливених (тзв. кампанела) арпеђа различите динамике са лирским мелодијама на првој жици и два велика ачелеранда (један на самом крају, знатно доприноси ефектности целог става) дале су жељену атмосферу и на примерен начин илустровале приповетку о ратнику који више воли да свира своју харфу него да иде у рат (!). У другој балади, Бегу љубавника из Долине одјека, Миливојевић је до краја искористио звучне могућности гитаре, комбинујући фортисимо (сам почетак, затим одсек са ехом) са деликатним пијанисимом (одсек Сећање и сам крај става-Епилог). У трећој балади, Балади заљубљене девојке, љубавну растрзаност младе девојке Миливојевић илуструје нежним, певним и љупким тоном (одсеци *Sempre lirico*) у мирном темповском покрету, са изразито перкусивним и акцентованим тоном, у знатно бржем темпу, који је на граници агресивног (*Piu mosso*). Можда је управо овако изразита заостреност разлика изражајних средстава (пре свега велике разлике у темпима и динамикама а у оквиру истог става) допринела неколиким техничким несигурностима, које, међутим, нису ниједном нарушиле интегритет става ни омеле несметан проток музике.

После паузе (коју програм у трајању од близу 80 минута музике захтева), изведена су опет два става Бразилске народне свите: Валс-Шоро и Гавота-Шоро. Идеја интерпретације била је иста као и за прва два става ове свите: фузија европског наслеђа и бразилске музике. Интерпретативни поступак скоро истоветан као код претходних ставова ове свите уз, ипак, једну разлику-с обзиром на чињеницу да су шоро одсеци и у Валцеру и у Гавоти дужи, они носе распеваније мелодије и хармонски су сложенији, па је њихово звучање још романтичније него што је то случај код шоро одсека прва два става. Миливојевићева надахнута интерпретација учинила је да се у овим одсецима потпуно јасно чује *saudade*, емоција, тј. душевно стање толико карактеристично за целу бразилску народну музику. Учестала понављања валцера тј. гавоте (А делови у овим ставовима који иначе имају форму ронда са три теме и шему АБАЦА) условила су, у циљу избегавања једноличног израза понеко претеривање у агогици.

Последња велика целина на концерту била је *Пет комада за гитару* познатог аргентинског композитора и бандонеонисте Астора Пијацоле. Ово обимно и у

сваком погледу захтевно дело уједно је и прави репрезент савремене аргентинске музике, тј. оног жанра који са овом музиком најчешће поистовећујемо-танга. Ставови су различитог карактера, базираног на неколико варијетета ритма танга и његовог блиског сродника (по неким и претка), милонге. Слободан Миливојевић успео је да нас чврстом пулсацијом и захтеваном акцентуацијом уведе у први од ових комада, Камперо, и направи одличну припрему за наступ милонге, која чини централни део комада и у којој се уједно налази врхунац става. Милонга је одсвирана испевано али ритмично, у узбудљиво промењеном темпу (споријем) у односу на почетак, са добрим балансом басова и мелодијских жица.

Други комад, Романтико, представљен је као раскошна цез балада (у овом комаду види се огроман утицај цеза на стваралаштво А. Пијацоле), уз интерпретативне поступке који уз такву музику иду: нагле промене расположења, импровизација у интерпретацији, уз крајњу лежерност у третману ритма и агогике.

Трећи комад, Аксентуадо, како само име каже, представљао је сушту супротност Романтику. Снажни акценти у перкусивној техници, карактеристичан ритам (3+3+2), брз и моторичан пулс и мелодијско-хармонско кретање "заробљено" оваквим пулсом били су основа интерпретације. Овај, можда технички најзахтевнији став, био је одсвиран са изузетном сигурношћу и чврстином.

Тристон, четврти став, пред извођача поставља проблеме звучности (вишегласни симултани акорди у незгодним позицијама и тоналитатима који су лишени аликвота и притом свирани у спором темпу) и технички проблем контроле притиска у левој руци, који се јавља због вишегласних акорада у тешким позицијама а које, због спорог темпа треба дуго држати. Интерпретација овог комада била је мирна и стабилна, постигнута је жељена атмосфера, без приметних потешкоћа у раду леве руке.

Последњи, пети комад, Компадре, био је такође изведен технички суверено и темпераментно, са узбудљиво донесеном темом у средини композиције, и са контрастним смирењем на крају, како то партитура захтева.

Слободан Миливојевић представио се Комисији и публици као зрео, изграђен музички уметник-гитариста. Веома захтеван и дугачак програм, који је извео технички супериорно, музикално и темпераментно, успевајући да се са својим инструментом углавном успешно носи са не баш подесном акустиком Сале СКЦ-а, омогућио нам је увид у нека од најзначајнијих дела гитарске литературе која су у 20. веку настала на тлу Латинске Америке. Његов темељан и крајње професионалан приступ изабраном програму представио нам је сво поетску различитост ове музике, која је настајала на основама мексичких народних песама и игара, бразилског урбаног фолклора, аргентинског танга и афро-кубанске музичке традиције.

Закључак

Слободан Миливојевић приступио је свом докторском уметничком пројекту под називом **"Утицај латино америчких популарних жанрова на формирање личног интерпретативног приступа гитарском опусу композитора 20. века (М.Понсеа, А. Бариоса, Х.В.Лобоса, А. Лаура, А.Пијацоле, Л. Браувера)"** веома предано и студиозно. Истраживањем корена латиноамеричке музике који су очити у музици за гитару овог поднебља, анализом композиција које су изабране за концертни део пројекта, проучавањем биографија композитора али и разматрањем интеракција друштвених околности и личних стремљења појединих аутора, Миливојевић је допринео да се умногоме употпуни слика коју имамо о овом сегменту гитаристичког репертоара. Подаци и документа који су у раду презентовани драгоцен су допринос разумевању настанка појединих композиција, као и појединих односа на релацији аутор-извођач. Веома детаљан и опширан приказ личног интерпретативног приступа овој музици, који је дат у раду, нашао је свој пуни одзив и оправдање на концерту, на којем је Слободан Миливојевић суверено и оригинално интерпретирао обимна и захтевна дела латиноамеричке музике.

Комисија сматра да је докторски уметнички пројект Слободана Миливојевића **"Утицај латино америчких популарних жанрова на формирање личног интерпретативног приступа гитарском опусу композитора 20. века (М.Понсеа, А. Бариоса, Х.В.Лобоса, А. Лаура, А.Пијацоле, Л. Браувера)"**у потпуности одговара

захтевима које овакав пројект захтева, да је вредан и оригиналан допринос области уметничке извођачке праксе код нас, и да као такав може бити и подстицај и основ за даљу надградњу и истраживање ове тематике.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

мр СРЂАН ТОШИЋ, редовни професор-ментор

мр ВЕРА ОГРИЗОВИЋ, редовни професор

мр ЉИЉАНА НЕСТОРОВСКА, редовни професор

др ум. ДАРКО КАРАЈИЋ, доцент

мр СРЂАН ХОФМАН, редовни професор у пензији
